

PARTER

Sökande
Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Motpart
AA

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

AA ska betala en sanktionsavgift om 30 000 kr.

BAKGRUND

Finansinspektionen ansökte om stämning mot AA i tingsrättens mål nr B 2017–21 och yrkade att tingsrätten skulle besluta att AA ska betala en sanktionsavgift om 40 000 kr. Tingsrätten ansåg att Finansinspektionens talan var preskriberad och ogillade därför i en dom den 1 oktober 2021 yrkandet om sanktionsavgift. Domen överklagades av Finansinspektionen till Svea hovrätt som genom beslut den 28 juni 2022 undanröjde tingsrättens dom och återförvisade målet till tingsrätten för fortsatt handläggning. Enligt hovrättens bedömning var Finansinspektionens talan inte preskriberad.

Handläggningen har nu återupptagits vid tingsrätten och parterna har slutfört talan.

YRKANDEN M.M.

Finansinspektionen har såsom talan slutligen bestämts yrkat att AA ska åläggas att betala en sanktionsavgift om 30 000 kr.

AA har, som det får förstås, bestritt yrkandet.

GRUNDER M.M.**Finansinspektionen**

AA har den 20 februari 2018 kl. 16.06 och kl. 16.11 utfört två transaktioner, mellan två konton som han har kontrollerat, på värdepappersmarknaden Nasdaq OMX i Stockholm. Transaktionerna har avsett 30 814 respektive 32 000 aktier till ett sammanlagt värde om 847 989 kr i bolaget Midway Holding AB (ISIN: SE0000122673). Transaktionerna skulle ha utgjort 82,1 procent av den totala dagsvolymen om inte avsluten makulerats kl. 17.17.

Transaktionerna har inte lett till någon förändring av det verkliga ägandet av de ifrågavarande aktierna. Transaktionerna har eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång och efterfrågan på aktien.

Att AA har utfört transaktionerna av skattemässiga skäl utgör inte en förmildrande omständighet. Något skäl att sätta sanktionsavgiften till ett lägre belopp än 30 000 kr föreligger inte.

AA

Anledningen till att AA genomförde transaktionerna var att han ville flytta aktieinnehavet från ett depåkonto till ett investeringssparkonto. Han ville därigenom utnyttja möjligheten till skatteavdrag enligt de regler som gäller för investeringssparkonton. AA har inte varit intresserad av att avyttra aktierna. Han har heller inte haft vetskap om att transaktionerna kunde utgöra marknadsmissbruk.

Enligt Finansinspektionen har två transaktioner om 847 989 kr utförts, men beloppet är två gånger större än vad hans innehav är värt. Han lade en säljorder om 30 814 aktier i depån och en köporder om 32 000 aktier i investeringssparkontot. Transaktionsvärdet för köpordern uppgick till 432 000 kr.

UTREDNING

Finansinspektionen har som skriftlig bevisning åberopat avsluts- och orderlistor, depåuppgifter samt översättning av Nasdaq Nordic member rules.

Tingsrätten har, med stöd av 45 kap. 10 a § första stycket 3 rättegångsbalken, avgjort målet utan huvudförhandling.

DOMSKÄL**Rättsliga utgångspunkter**

Bestämmelser om sanktionsavgift vid marknadsmanipulation finns dels i Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk m.m. (marknadsmissbruksförordningen), dels, så vitt avser Sverige, i lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen).

Av marknadsmissbruksförordningen framgår att det utgör marknadsmanipulation att utföra en transaktion, lägga en handelsorder eller annat beteende som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument (se artikel 12.1 a). Det framgår vidare att marknadsmanipulation och försök till sådan inte är tillåten (se artikel 15). Det räcker att transaktionen, när den genomfördes, kunde förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris. Det krävs inte att den som sanktionsavgiften riktas mot ska ha gjort en vinst på transaktionerna för att det ska röra sig om en överträdelse. Det krävs inte heller att agerandet skett med uppsåt eller oaktsamhet. (Se NJA 2020 s. 858, ”Enpetarna” I-III). Marknadsmanipulation kan dock, enligt marknadsmissbruksförordningen, vara tillåten om åtgärden utförts av legitima skäl och stämmer överens med godtagen marknadspraxis som fastställts av behörig myndighet (artikel 13). Undantaget är dock inte tillämpligt i Sverige eftersom Finansinspektionen, som i egenskap av behörig myndighet kan etablera godtagen marknadspraxis, inte har fastställt någon sådan praxis.

Av 5 kap. 1 § första stycket 2 kompletteringslagen följer att Finansinspektionen ska ingripa mot den som har överträtt förbudet mot marknadsmanipulation. Enligt 17 § i samma kapitel finns dock möjlighet att avstå från ett ingripande bl.a. om överträdelsen är ringa, ursäktlig eller om det annars finns särskilda skäl. Av förarbetena framgår att med ringa överträdelse bör förstås överträdelser som framstår som bagatellartade.

Vidare framgår att en överträdelse kan vara ursäktlig om det är uppenbart att överträdelsen har begåtts av förbiseende. Särskilda skäl kan enligt förarbetena föreligga om det exempelvis är fråga om en underårig som överträtt marknadsmissbruksförordningen och det förefaller orimligt att besluta om en sanktion mot denne. (Se prop. 2016/17:22, s. 391–392.)

Vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek ska hänsyn tas bl.a. till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av subjektivt ansvar. Därutöver ska vissa försvårande och förmildrande omständigheter beaktas. Slutligen ska hänsyn tas till den berörda personens finansiella ställning och den vinst som denne har erhållit till följd av överträdelsen. (Se 5 kap. 15, 16 och 18 §§ kompletteringslagen.)

Sanktionsavgiften för överträdelser i form av handel med små volymer som påverkar kursen utan att motsvara verklig förändring av tillgång och efterfrågan, s.k. enpetare, ska som utgångspunkt bestämmas till mellan 40 000 och 140 000 kr. En sanktionsavgift på 70 000 kr utgör normalbelopp vid avsaknad av förmildrande eller försvårande omständigheter. (Se NJA 2020 s. 858 ”Enpetarna” I-III, p. 20–22.)

AA agerande har utgjort marknadsmanipulation

Genom den bevisning Finansinspektionen har lagt fram och de uppgifter AA lämnat i målet är det utrett att AA genomfört de aktuella transaktionerna.

AA har dock anfört att det belopp som Finansinspektionen gjort gällande att transaktionerna uppgått till utgör det dubbla beloppet av hans innehav. Han har anfört att han lade en säljorder på 30 814 aktier och en köporder på 32 000 aktier samt att transaktionsvärdet för köpordern var 432 000 kr. Enligt åberopade avsluts- och orderlistor framgår dock att AA vid aktuellt tillfälle genomfört två transaktioner mellan sina egna konton till ett sammanlagt värde om 847 989 kr. Det är

således utrett att AA genomfört de aktuella transaktionerna på det sätt som Finansinspektionen gjort gällande.

Av utredningen framgår vidare att transaktionerna utgjort 82,1 procent av den totala dagsvolymen i aktien utan att det lett till någon förändring av det verkliga ägandet av de aktuella aktierna. Transaktionerna kan, särskilt med beaktande av att de utgjort en betydande del av dagsvolymen, ha förväntats ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien. Transaktionerna utgör enligt tingsrättens bedömning därmed marknadsmanipulation enligt marknadsmissbruksförordningen.

AA ska åläggas sanktionsavgift

Frågan är om AA överträdelse varit ringa, ursäktlig eller om det annars finns särskilda skäl att avstå från ett ingripande.

Tingsrätten anser att med hänsyn till att AA genomfört transaktioner som avsett ett stort belopp och som har utgjort merparten av omsättningen i aktien den aktuella dagen, kan agerandet inte anses utgöra en marknadsmanipulation som är att bedöma som ringa. Frågan är då om överträdelsen har varit ursäktlig.

AA har anfört att han inte varit intresserad av att avyttra aktierna. Enligt AA genomförde han transaktionerna eftersom han ville flytta sitt aktieinnehav från ett depåkonto till ett investeringssparkonto för att kunna utnyttja de skatteregler som gäller för investeringssparkonton. Det har dock inte framgått att dessa transaktioner skulle vara tillåtna av skatteskal. Det har inte heller framkommit att AA har haft grundad anledning att tro att så skulle vara fallet (jfr. Svea hovrätt dom den 15 april 2020 i mål B 10814-18).

Några särskilda skäl att avstå från ingripande i den mening som avses i kompletteringslagens mening har inte framkommit.

Tingsrätten anser därför att AA ska åläggas en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiften ska bestämmas till 30 000 kr

Så kallad egenhandel anses inte vara någon särskilt allvarlig form av marknadsmanipulation. Utredningen visar inte att AA har haft uppsåt att manipulera marknaden genom transaktionerna och inte heller att han erhållit någon vinst. Dessa omständigheter talar för att en relativt låg sanktionsavgift ska utdömas. Tingsrätten noterar att Finansinspektionen vid yrkandet om sanktionsavgift om 30 000 kr har tagit hänsyn till den långa handläggningstiden.

Vid en samlad bedömning finner tingsrätten att sanktionsavgiften ska bestämmas till 30 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#) (TR-01)

Ett överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha kommit in till tingsrätten senast den 3 oktober 2022. Prövningstillstånd krävs.

Tove Bodegård